

GRONINGER

COURANT.

ALGEMEEN

DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND. — TURKIJE.

Toen Sebastopol op den 8sten September dezes jaars eindelijk was bezweken voor den hardnekkigen aanval der verbondene legers, en vooral toen deze eenen togt van de Tschernaia naar het binnenland ondernamen, had men algemeen verwacht, dat het ook in het open veld tot eenen beslissenden veldslag zoude komen en de Russische legermacht nog vóór den winter geheel uit de Krim zoude worden verdreven. Het heeft dan ook den maarschalk Pelissier geenszins aan den wil ontbroken, om nog in dit jaar meester van dat schiereiland te worden. Hij had met dat doel de noodige krijgsmacht onder generaal d'Altonville bij Eupatoria vereenigd, die op den 18sten der Russen zou opereren, terwijl hij zelf op den 20sten der Franschen zou aanrukken. Generaal d'Altonville heeft werkelijk zijne operatiën begonnen, zelfs een kavallerie-gevecht geleverd, maar is tot de overtuiging gekomen, dat het land te weinig hulpbronnen oplevert, om thans zich te ver van zijne basis te wagen. Wat den maarschalk zelf betreft, de beste weg voor hem was zeker dien van Kaffa geweest. In dit ver gevorderd seizoen heeft hij echter geene groote legerafdeeling derwaarts durven verzenden. Hij heeft daarom getracht den vijand te bereiken door de bergen over te trekken. Op de werken derwaarts is het evenwel gebleken, dat het terrein zulke groote moeilijkheden opleverde, dat het bijna onmogelijk scheen den noodigen krijgsvorraad, de levensbehoeften en vooral het geschut langs dien weg aan te voeren, al hetwelk men toch noodig zou hebben, om met goed gevolg tegen de versterkte positie des vijands te kunnen ageren.

Aan beide zijden dus heeft de moeilijkheid van het terrein, gevoegd bij het reeds ver gevorderde seizoen, den maarschalk belemmerd, om zijne plannen ten uitvoer te brengen. Hij heeft in deze eene voorzigtigheid getoond, die men vooral zal waarderen bij den man, die zich om zijne stoutheid een naam had gemaakt, terwijl het duidelijk is, dat, indien hij thans niet heeft kunnen doen, wat hij hoopte, zijne positie zoodanig is, dat hij in de lente met goeden uitslag zijne operatiën zal kunnen hervatten, — en die ook zeer zeker zal hervatten, tensij wat God geve, de diplomatie dezen winter met vrucht werkzaam is en aan Europa den vrede teruggeeft, waarnaar het zoo vurig verlangt.

Er valt alzoo vooreerst (mogten wij schrijven »voor goed») niet meer te rekenen op groote krijgsovervallen in de Krim, zoo als ook duidelijk blijkt uit de omstandigheid, dat 11,000 man van de keizerlijke garde naar Frankrijk zullen terugkeeren, zonder dat van hunne vervanging door andere troepen gesproken wordt. Te Sebastopol alleen blijven de beide partijen elkander beschieten. De geallieerden hadden bij het fort St. Nikolaas eene nieuwe geduchte batterij met stukken geschut van 80ponders opgeworpen, welke het fort Konstantin tot zwijgen moest brengen. Volgens het gevoelen van officieren der genie, zoude dit resultaat in 14 dagen kunnen verkregen worden; desniettemin blijft het waarschijnlijk, dat de Russen de noordzijde gedurende den winter zullen blijven bezetten.

Aan de overwinning, welke de Turksche troepen onder Omer-pacha den 5den in Klein-Azië behaald hebben op de Russen, heeft men in Engeland veel gewigt, eensdeels omdat daarbij is gebleken, dat de Turken, indien zij goed aangevoerd worden, zeer goede soldaten zijn; anderdeels, omdat het behaalde voordeel, indien de verdere krijgsovervallen in die streken met goeden uitslag bekrond worden, den weg zal gebaan hebben tot het verdrijven der Russen uit de landen, van waar zij Centraal Azië en ook de Britsche bezittingen bedreigen.

Het dagblad *le Nord* bevat eenige aanmerkingen omtrent dit bericht, volgens hetwelk Omer-pacha bij het forceren eener rivier, welke waarschijnlijk de Ingur is, een Russisch korps van 18,000 man, hetwelk zich daartegen met hardnekkigheid verzette, eene aanzienlijke nederlaag zoude toegebracht hebben. *Le Nord* beweert nu, in de onderstelling, dat de bewuste rivier de Ingur is, welke Abchasie van Mingrelie afscheidt, dat onmogelijk aldaar een Russisch korps van 16,000 man kon aanwezig zijn, daar volgens de jongste berichten de Russen niet alleen niet zoover vooruit stonden, maar zelfs uit Kuitais zouden getrokken zijn, terwijl het buitendien waarschijnlijker is, dat de Russen teruggetrokken en den vijand met de aanzienlijke bezwaren der plaatselijke omstandigheden zullen hebben laten worstelen, dan zich te wagen aan eene hachelijke poging, om een' overmagtigen vijand den overtocht over de Ingur te betwisten. Dien ten gevolge is het veel eer waarschijnlijker, dat de weerstand, welken Omer-pacha bij het overtrekken der rivier ontmoet heeft, niet van de zijde der Russen, maar van die der inlanders, de Mingrelie's, kwam, zoodat hieruit het gewichtige feit zoude blijken, dat het Mingrelische volk zelf zich tegen den Turkschen indringer verzet had. In hoever een en ander juist is, en de onderstelling van *le Nord* bewaarheid zal worden, zal nader blijken.

De botsing, die op den 4den dezer te Konstantinopel tusschen de Tunische soldaten en Franschen heeft plaats gehad, is van meer ernstigen aard geweest dan het voorloopig bericht deed vermoeden. Men verneemt dienaangaande de volgende bijzonderheden:

» De uitgestrekte gebouwen der universiteit, niet ver van de St. Sophia-kerk gelegen, zijn in een Fransch hospitaal herschapen, dat door een' post van slechts 27 man bewaakt wordt. Deze post was veel eer aanwezig om de orde te handhaven dan wel om het hospitaal te verdedigen, daar de bewoners der naburige wijken zich steeds welwillend jegens de Fransche soldaten betoonden, en in de koffijhuizen der buurt dikwijls met hen over het oorlogsnieuws kwamen spreken.

» De Tunische troepen, die in de naburige kazerne At-Meidan gelegerd zijn, betoonden echter altijd veel afkeer van de Franschen.

» Laatstleden Zondag te vijf uur des middags verliet een korporaal der sapeurs het hospitaal, en ontmoette drie Tunezen, die hem grof bejegenden; één van hen ontrukte hem de sabel, en wil hem op den grond werpen; de korporaal verdedigt zich zoo goed mogelijk, totdat een officier der administratie met eenige soldaten op het gedruisch toescijnt, den korporaal ontzet, en een der drie aanvallers gevangen neemt en opsluit.

» De twee anderen, die het hazenpad gekozen hadden, kwamen een oogenblik later met een honderdtal makkers terug, allen met pistolen, sabels en steenen gewapend, en eischten onder voortdurend geschreeuw van »dood aan de Franschen!» den gevangen soldaat terug.

» Eenige officieren van administratie en een hoopje soldaten waagden met geveld geweer een' uitval tegen den woedenden hoop, die het hospitaal dreigde te bestormen, en wierp er eenigen van omver; de overigen namen de vlucht. Hiermede was het echter nog niet afgelopen, want weldra keerden de Tunezen voor den tweeden keer en nog in grooter aantal terug, nu met geweren gewapend, waarmede zij tegen de ramen van het hospitaal schoten. De bezetting plaatste zich voor de vensters en beantwoordde het vuur. Een hierop gedane uitval was genoeg om de aanvallers weder op de vlucht te jagen. Ter zelfder tijd hadden de schandelijkste gruwelen plaats. Twee oppassers, die vreedzaam naar het hospitaal terugkeerden, werden door de woedende Tunezen aangevallen en met geweer-schoten en sabelhouwen omgebracht. De scheeps-luitenant Blaise, die de kazerne der Tunezen voorbij ging, werd door een' sabelhouw aan de hals en aan de heupen zwaar gewond, en niet dan na een hevig worsteling gelukte het aan eenige soldaten hem uit de handen der moordenaars te redden. Men zou nog erger gruwelen gezien hebben, als niet 300 man, onder aanvoering van den kommandant Bouttier, door den generaal Larchey af-

gezonden, tot ontzetting van het hospitaal waren opgedaagd.

» De Turksche regering verleent den Franschen generaal haren bijstand in het verschaffen van een' strenge voldoening, en de bevolking van Konstantinopel geeft luide hare verontwaardiging tegen de aanleggers dezer moordtooneelen te kennen. Men zegt dat dweepzieke *softas* de Tunezen hebben aangehitst, en dat de regering dit onderzoekt. De soldaten van het Tunische hulptroep zullen uit Konstantinopel verwijderd worden en de belhamels te regt staan voor een' krijgsraad, die uit Turksche en Fransche officieren is samengesteld.

Uit Petersburg wordt gemeld, dat de Keizer aan den minister van binnenlandsche zaken het bevel heeft gezonden om den krijgstoestand, waarin Petersburg zich bevond, vóór zijne terugkomst op te heffen. Den 20sten dezer waren daartoe de noodige voorbereidingen gemaakt en de opheffing zelf is weldra gevolgd. De Keizer is den 20sten in welstand te Petersburg teruggekomen.

De miliciens van de gouvernemen ten Tula, Smolensk en Moskau zullen bij het leger van de Zuiden worden ingelijfd. De daarbij voorloopig aangestelde officieren zijn door anderen vervangen.

Een brief uit Berlijn meldt, dat hoe ook de gevoelens der Russische staatslieden mogen verdeeld zijn omtrent de kwestie van vrede of oorlog, allen zonder uitzondering bezielde zijn met eene diepe verachting ten aanzien van Turkije en eenige zijner bondgenooten. Daarom ook heeft het Rusland nog meer gegriefd, dat het op zoo gevoelige wijze bij Silistria, Kertsch en Kars het hoofd gestooten heeft, nog meer dan door het verlies van Sebastopol, omdat deze laatste overwinning voornamelijk behaald is door de Franschen. De Russische natie verbeeldt zich, niet dat de Franschen betere soldaten zijn, maar dat zij alleen waardig zijn zich met de Russen te meten. Maar zich overwonnen te zien door die verachtelijke *Engelsche kooplieden*, die *domme Turken* en die *Sardiniësche opmijders*, (zoo betitelt men te Petersburg de bondgenooten van Frankrijk), dit is niet uit te staan; dan nog liever den oorlog te voeren tot den laasten roebel. En toch heeft Rusland reeds ontzettend geleden door de laatste veldtogten, het heeft er 350,000 man, de bloem zijner bevolking, een aanzienlijk materieel, ontzaglijke kapitaal en allereerstigste militaire positiën bij verloren. Het geld is in zijne provinciën bijna geheel verdwenen, zijn crediet uitgeput, zijn papierengeld tot den rang van de republikeinsche assignatiën gezonken en zijn zeehandel vernield.

En wat den inwendigen toestand van Rusland aangaat, daaromtrent behelzen onderscheidene Deutsche dagbladen beschouwingen die ons dat land schetsen als in een' staat van geheele uitputting te verkeeren. De welvaart is dermate verminderd, dat zelfs de aanzienlijkste adellijke families zich in hare huishoudingen tot het strikt noodige moeten beperken. In weerwil van de herhaalde buitengewone ligitingen, die gedurende het laatste jaar werden bewerkstelligd, heeft de regering zich genoodzaakt gezien, om zelfs den landstorm in het veld te brengen, waardoor eene onbeschrijflijke ellende over de bevolking is gebracht, en de armoede en nood der teruggelatene families ten top punt wordt gebracht. Het ontbreekt reeds aan handen voor allerlei soort van veld- en anderen arbeid; de handel staat stil en de uitvoer der produkten heeft geheel opgehouden. Daarbij zijn de prijzen van wijnen, koffij, suiker, tabak, specerijen en vele andere waren tot eene voorbeeldelooze hoogte gestegen. Men is het algemeen eens, dat deze oorlog de eigenlijke zwakke zijde van Rusland aan den dag heeft gebracht. In plaats van in dit verband groote, maar vaak bevolkte rijk, de Europese beschaving en met deze den landbouw, den handel en de nijverheid aan te moedigen en te bevorderen, heeft de regering enkel gepoogd haar grondgebied in het oneindige te vergroeten.

Heeft de tweede expeditie van de Oostzeevloot, welke men thans als geëindigd mag beschouwen, wederom even weinig uitgevoerd als verleden jaar en genoegzaam geene verandering gebragt in den stand van zaken, — des te meer verandering moet men kunnen bespeuren bij de personen die daaraan hebben deelgenomen. Volgens een schrijven uit Kiel toch hadden lieden die den Engelschen contre-admiraal Seymour ontmoet hebben toen hij in het voorjaar aan het hoofd der tweede scheepsdivisie in de baai van Kiel aankwam, en die hem nu bij zijne aankomst uit de Baltische zee zagen, niet kunnen nalaten de sterke verandering op te merken die zijn voorkomen ondergaan heeft. De vermoenissen van den krijgsgot hebben hem om zoo te spreken onherkenbaar gemaakt, zulk een nadeeligen invloed hebben zij op zijne gezondheid en op zijn gestel uitgeoefend. En deze opmerking geldt niet alleen genoemden vlootvoogd, maar is ook op het grootste gedeelte der officieren van de Engelsche vloot van toepassing. Hunne gezondheid heeft ontzettend veel te lijden gehad en draagt de duidelijkste sporen van een langdurig verblijf in eene ongezonde zee en onder eene schadelijke luchtstreek. Zij verhalen dan ook geenszins hunnen weersin van een' derden zeetogt in die wateren. Allen uiten zij den wensch, dat de admiraliteit hun eene andere bestemming geve, of dat zij, in stede van hunnen tijd in nuttelooze en afmattende evolutiën te verspillen, hunnen ijver en hunnen moed in het bestrijden des vijands met het uitzigt op een' goeden uitslag aan den dag zullen kunnen leggen.

— Ofschoon langs gewonen weg natuurlijk nog niets naders is bekend geworden van de geruchten, die, volgens eene telegrafische dépêche, eergisteren te Londen en elders in omloop waren van eene ophanden zijnde hervatting der vredesonderhandelingen, meenen wij toch eenig verband te moeten opmerken tusschen die geruchten en de volgende mededeelingen van een Engelsch blad, dat geacht wordt in de Fransche politiek ingewijd te zijn:

» Zeer kortelings heeft de kwestie van vrede en van de voorwaarden, waarop deze gesloten zou kunnen worden, een' practischen vorm aangenomen. De vraag is door den Keizer der Franschen overwogen en ten sterkste in de aandacht van het Engelsche gouvernement aanbevolen. In de jongst gehouden kabinetsraden werd over het onderwerp beraadslaagd, en het hangt van de beslissing aldaar af, of wij een' spoedigen vrede of een' verlengden oorlog te wachten hebben. Het kan het schrander oordeel van den Keizer der Franschen niet ontsnappen, dat indien de oorlog de tegenwoordige grenzen overschrijft, dit geschiedt met oogmerken waarin Frankrijk geen belang stelt, en waarvoor hij persoonlijk geene deelneming gevoelt.

Na vervolgens te hebben gezegd, dat de Keizer nimmer zijn tegenzinn heeft verborgen met betrekking tot de door sommigen opgeworpen plannen om Europa om te wentelen, gaat het blad aldus voort: » Waarschijnlijk was het de kennis dezer gevoelens van den Keizer der Franschen, die baron de Bourqueney, Fransch gezant te Weenen, noopte om aan zijnen keizerlijken meester de verzekeringen over te brengen die hij ontving, dat Rusland genegen was tot al die inwilligingen, welke noodig waren om de hinderpalen voor eene eervolle schikking der Oostersche kwestie uit den weg te ruimen. Wij zijn in staat te beweren, dat de Keizer der Franschen de voorstellen, welke hij ontving, beschouwde als van een' voldoende aard, en dat hij ze als zoodanig aan ons (het Engelsche) gouvernement zond, met eene dringende aanbeveling om ze in gunstige overweging te nemen.

EGYPTEN.

Aan het *Journal des Débats* wordt uit Alexandrië gemeld dat het Egyptische gouvernement dezer dagen uitvoering gegeven heeft aan het besluit der Porte tot opheffing der slavernij. Niet alleen was het nu verboden, in Egypte slaven te koop of te verkoopen; maar ook was aan alle slaven in het bezit van partikulieren bekend gemaakt dat zij van stonden aan vrije lieden waren. Deze overhaaste maatregel was niet slechts hinderlijk voor degenen welke tot dus ver de dienst van slaven bezigden; maar de plotselinge overgang uit den staat eener, trouwens niet drukkende slavernij tot het volle genot der vrij-

heid, werd ook voor de slaven zelfden gevaarlijk geacht.

Verder wordt aan het Parijsche blad gemeld, dat de electrische telegraaf tusschen Alexandrië en Kafer-el-Hais sedert eenige dagen in werking was, terwijl de draad gelegd werd tusschen het laatstgenoemde punt en Kairo, langs den spoorweg, die binnen zeer korten tijd over de gansche linie tusschen Alexandrië en Suez voor het algemeen vervoer opengesteld zou worden.

SPANJE.

De regering is onderrigt geworden, dat het plan bestaat om de jonge prinses van Asturië te ontvoeren; dien ten gevolge verlaat zij het paleis niet dan onder geleide van 40 of 50 dragonders.

Volgens berichten uit Madrid van den 20sten dezer, heeft de Koningin de plegtige opening der universiteit bijgewoond. *Tristany* is naar Frankrijk gevlugt. Te Saragossa en in de overige deelen des rijks heerscht de volmaaktste rust.

DUITSCHLAND.

De onderhandelingen omtrent het herstel van de privilegiën der rijksedelen, schijnen in Pruisen tot eene beslissing te zullen komen, zonder dat de bondsdag er zich mede behoeft in te laten. De *Staats-Anz.* bevat een koninklijk besluit, waarin de bijzondere regtspleging der vorstelijke families en hare overige voorrechten worden hersteld, gelijk die door het Weener congres waren aangenomen, maar door de grondwet van 1848 waren afgeschaft. Het is thans wel denkbaar, dat de rijks-grooten hunne zetels in de nieuwe eerste kamer zullen willen innemen, waartoe zij trouwens bij bijzonder schrijven van den Koning op nieuw moeten zijn uitgenoodigd.

— Uit Frankfurt wordt geschreven, dat groote kwantiteiten graan, uit de Wetterau komende, aldaar naar de Nederlanden worden ingescheept.

— Uit Riga wordt van den 15den geschreven, dat de koude daar was ingetreden. Den vorigen dag, bij het opkomen der zon, teekende de barometer 5 graden vorst. Alle kleinere wateren waren met ijs bedekt; stoombooten onderhielden nog slechts de communicatie.

ZWEDEN EN DENEMARKEN.

Het wordt als vrij zeker beschouwd, dat de generaal *Canrobert* wel met groote onderscheiding te Stokholm wordt bejegend, doch geenszins zoo goed in zijne zending slaagt, als de Fransche regering aanvankelijk heeft verwacht, dat het geval zou zijn. Volgens het dagblad *le Nord*, is de generaal *Canrobert* voornemens geweest om slechts ééne week in de hoofdstad van Zweden te verblijven, doch maakte hij op den 14den dezer nog geene aanstellen om van daar te vertrekken. Dat blad deelt bijzondere berichten mede van die dagteekening uit Stokholm, naar luid van welke het alleziens waarschijnlijker was, dat Zweden den toestand van onzijdigheid niet zou verlaten, in welken het zich tot dusver heeft weten te handhaven; — dat het zich zal houden aan de gesloten verbindtenissen en het oer niet zal leenen aan voorslagen tot vergrooting van grondgebied, in geval het zich aan het Westen tegen Rusland mogt aansluiten; — dat over 't algemeen in Zweden rust en orde heerschen en de bevolking daar te lande thans eene materiële welvaart geniet, waarvan men elders weinig voorbeelden zal vinden, en die men niet noodeloos in de waagschaal zal stellen.

— In een schrijven uit Stokholm in de *Köln. Ztg.* wordt verzekerd, dat een Engelsch oorlogsschip in de nabijheid van de Finische kust een Amerikaansch schip opgebracht heeft, waarvan de lading grotendeels uit revolvers voor Russische rekening bestond.

— Uit Kiel schrijft men, dat aldaar veel graan voor rekening der Westersche mogendheden voor het aanstaande voorjaar opgehoofd wordt. Ingevolge werden ook de voorraadschuren met steenkolen der geallieerden aan de Oostzee met steeds nieuwe toevoeren voorzien. Wat hieruit op te maken is, ligt voor de hand, namelijk, dat de oorlog in de Oostzee in het aanstaande voorjaar voortgezet zal worden.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 21 November.

De hertog van *Argyle* is benoemd tot opvolger van den heer *Canning* als postmeester-generaal. Hij zal daarbij bewaarder blijven van het geheim zegel. Het kabinet is daardoor voltaald.

— De procureur-generaal heeft bevel gegeven tot geregelijke vervolging van al degenen die betrokken zijn geweest in de verbranding van bijbels, welke dezer dagen te Kingstown heeft plaats gehad.

— Te Portsmouth zijn niet minder dan 200 kanonneer- en mortierbooten besteld, waarvan de laatste zóó gebouwd moeten worden, dat zij ook als pontons gebezigd kunnen worden.

— In de laatste dagen is niet alleen de prijs der granen, maar ook die van suiker, thee en de meeste andere artikelen van dagelijksch gebruik op nieuw gerezen. » Deze rijzing, zegt de *Times*, verdient ernstige aandacht, zij zal op de geheele massa der bevolking, bij het naderen van den winter, zulk eenen invloed hebben, dat men geene moeite behoort te sparen om haar met de ware oorzaken derzelfde bekend te maken. » De hoofzaak is, te verhoeden, dat het volk in den waan gebragt worde, als of het kwaad geheel en noodwendig uit den oorlog voortvloeit, en alzoo zal voortduren en toenemen tot aan den vrede. Het mislukken van den graanoogst in Frankrijk, Duitschland en noordelijk Rusland zou hooge broodprijzen ten gevolge gehad hebben, al waren wij ook in vrede; en ten aanzien van andere artikelen is de rijzing een gevolg van de omstandigheid dat de kooplieden eenszins opmerksaam geworden zijn op de geringe hoeveelheden waartoe men den voorhanden zijnde voorraad heeft laten verminderen. Ongetwijfeld is deze vermindering voor een aanmerkelijk deel het gevolg van den oorlog, in zoover als velen die door de oorlogsguitgaven hier te lande gebaat worden, meer verbruiken dan gewoonlijk; doch in enkele gevallen is de rijzing toe te schrijven aan dezelfde oorzaak, die op de graanmarkt werkt, namelijk aan het ontoereikende van den jongsten oogst, en in een veel grooter aantal gevallen aan de uiterst groote omzigtigheid die de invoerders onder den invloed der vrees voor eene geldschaarste in acht nemen.

» Veelen van de omstandigheden alzoo, die de duurte hebben veroorzaakt, zijn in zekere mate van tijdelijken of van toevalligen aard.

» Wanneer de tegenwoordige hoogte der prijzen die toevoeren, welke haar noodwendig gevolg zijn, uitgelokt zal hebben, en wanneer de spaarzaamheid in het verbruik, welke hooge prijzen medebrengen, tijd heeft gehad om hare uitwerking te doen gevoelen, alsdan zal men mogen verwachten, dat de marktprijzen allengs weder tot het gewone peil en tot de gewone dobberingen terugkomen.

» Of de tegenwoordige rijzing reeds haar hoogste punt bereikt heeft, is moeilijk te zeggen.

FRANKRIJK.

PARIS, 19 November.

De *Moniteur* deelt thans mede, dat het vertrek van den Koning van Sardinië den 20sten dezer uit Turijn zal plaats hebben. Z. M. zal den 22sten daaraanvolgende met de stoomboot *Carlo Alberto* te Marseille aankomen, van waar de hooge reiziger reeds den 23sten te Parijs zal aankomen, na te Lyon overnacht te hebben.

(De telegraaf meldt, dat de Koning van Sardinië den 20sten van Genua scheep is gegaan naar Marseille.)

— Gisteren namiddag te ongeveer zes uur is alhier een verschrikkelijke brand uitgebarsten in het gebouw van de veldbakkerijen, waar sedert 15 maanden een groot gedeelte van het munitionbrood gebakken is, dat naar het oorlogstooel is gezonden; welke brand zoo hevig toenam, dat het geheele gebouw reeds

e zeven uur in lichtelassige vlam stond, in weerwil van een vijftien a twintig brand-spuiter, die onophoudelijk werkten, doch dien men, dank zij de vele inspanningen, te 9 uur des avonds zoo goed als meester was.

De Keizer en verscheidene officieren van zijn huis, de ministers van oorlog en van binnenlandsche zaken, de prefect van politie en de kommandant van het korps saappeurs-pompers, bevonden zich te 7 uur op de plaats des onheils. Eerst-gemelde verwijderde zich niet eer dan te 9 uur.

Gelukkiglijk woei er een noordewind, waardoor de vlammen eene rigting naar de Seine en de brug van Jena namen. Ware het anders geweest, waarschijnlijk zou de ramp oneindig grooter geweest zijn. Van het brandende gebouw, dat in 1836 onder het ministerie Soult gebouwd is, zijn echter alleen de vier muren staan gebleven. Men verzekert dat het 2 miljoen gekost heeft, terwijl aan materiëel en voorraad van graan en meel ook niet minder dan 2 miljoen moet vernield zijn.

Van den 21sten. De *Moniteur* bevat een dekreet, waarbij de vrije invoer wordt toegestaan van grondstoffen voor den scheepsbouw, gedurende drie jaren.

Volgens geruchten, zou prins *Napoleon* in den echt treden met prinses *Charlotte van Zweden*. Ook wil men, dat er vrede-sonderhandelingen onder bemiddeling van Koning *Leopold* van België, zullen worden geopend.

BELGIË.

BRUSSEL, 19 November.

Toen de regeling van het openbaar onderwijs in den landbouw bij de wetgevende kamers in behandeling was, ontvingen zij een groot aantal petitiën, waarin verlangd werd dat althans in een van de op staatskosten op te rigten landbouwscholen het onderwijs in de Vlaamsche taal zou gegeven worden. Het tegenwoordige kabinet heeft eene gelegenheid aangegrepen om aan dat verlangen der Vlamingen te voldoen: bij een koninklijk besluit van den 15den dezer is bepaald, dat bij de landbouwschool van Thourout eene afzonderlijke afdeling zal worden opgericht, alwaar de Vlaamsche taal bij het onderwijs in den landbouw gebezigd wordt.

De correctionele regtbank te Hasselt heeft zekeren *Wellens*, van Meldert, tot zes maanden gevangenis wegens op zijne moeder gepleegde gewelddadige mishandeling verwezen. Deze zaak levert eene verschrikkelijke bijdrage tot de geschiedenis van het verregaand bijgeloof op. Geloof slaande aan de herhaalde verzekeringen van iemand die hem zeide dat zijn zoon, die aan de tering lag, betooverd was en dat het eenig middel tot zijn behoud daarin bestond dat de tovenaarsster, die niemand anders dan de eigene grootmoeder was, verbrand werd, stootte *Wellens* zijne tachtjarige moeder tot driewerf toe in een door hem aangestookt vuur, hetwelk haar ernstige brandwonden veroorzaakte. De kranke zoon overleed den volgende dag.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Maandag den 19den November.

In de heden gehouden zitting wordt de beraadslaging over het tafelgeld van den minister van buiten. zaken voortgezet.

De heer *Groen* zegt, dat hij niet voornemens was, het woord te voeren, ten einde niet het vermoeden te doen ontstaan, dat de kwestie over diplomatieke diners van meer belang zou zijn dan die over de groote belangen der buitenlandsche politiek, en zulks op een oogenblik, waarop in een buitenlandsch staatsstuk een veelbetekenende wenk gegeven wordt, en alle staten van Europa uitgenoodigd worden om ten aanzien van de oorlogs-kwestie »openhartig» te zijn. Hij meent echter, het woord te moeten voeren, omdat de zaak, na de rede van den minister van justitie, bijna als eene kabinet-kwestie te beschouwen is. Hij was vroeger steeds voor het tafelgeld en achtte het toestaan daarvan overeenkomstig de billijkheid en onze waardigheid; doch nu vreest hij er zich tegen te moeten verklaren, omdat niet een normaal cijfer is voorgedragen, maar een losse greep is gedaan, en omdat de begroting ten aanzien van andere bezodigingen, vooral van de lagere beambten en schoolonderwijzers, met karigheid is opgemaakt.

De heer *Blout* verklaart zich tegen het toestaan van het tafelgeld in de tegenwoordige omstandigheden, waarin zoo vele andere behoeften bestaan.

De heer *van Eck* acht de bedoelde uitgaaf geenszins noodzakelijk, en vooral in de tegenwoordige omstandigheden te bezwaren.

De heer *v. d. Linden* bestrijdt hetgeen de minister van justitie gezegd heeft omtrent de vastheid der beginselen van dit Ministerie, en omtrent het acht slaan alleen op zaken en niet op personen. Hij doet wijders opmerken, dat, bij de verdediging van het tafelgeld, gewezen is op den voldoende staat der geldmiddelen, terwijl daarentegen, als er sprake is van andere, zijns inziens veel meer noodzakelijke uitgaven, beoordeeld wordt, dat de schatkist daartoe niet de vereischte middelen bezit.

De minister van buiten. zaken voert daarna het woord, en doet hoofdzakelijk opmerken, dat tot 1852 steeds eene som voor tafelgeld noodzakelijk geacht en toegestaan is; dat ook het vorige Ministerie den post voor tafelgeld van de begroting heeft gebragt, en wel ten beloope van f 6000; dat de ondervinding hem geleerd heeft, dat de som van f 4000 voldoende maar ook noodig is en in 's lands belang gevorderd wordt, en dat hij er zeer aan twijfelt, of er wel iemand gevonden zal worden, welke zich, zonder die billijke toelage met het ministerie van buiten. zaken zal willen belasten.

De minister van justitie deelt daarna eenige punten van zijne Zaterdag gehouden rede toe. Het Ministerie vraagt steeds, of eene uitgaaf noodzakelijk is; nooit heeft hij beweerd, dat het beheer niet met zuinigheid gevoerd moet worden; maar men moet de zaak niet overdrijven, en noodzakelijke uitgaven behoeven niet geweigerd te worden; vooral niet op een oogenblik dat men belastingen afschaft en schuld amortiseert.

Nadat nog de heeren *v. Nispen*, *Dommer*, *Hugenholtz*, *Groen*, *v. d. Linden* en de minister hunne meening toegelicht hadden, is gestemd over het amendement van den heer *Reinders*, strekkende om den post van f 4000 voor tafelgeld van de begroting weg te laten, en dit verworpen met 40 tegen 23 stemmen.

(Voor: de heeren *Reinders*, *v. d. Veen*, *ten Cate*, *Thorbecke*, *de Poorter*, *Bots*, *de Berg*, *Slicher*, *v. d. Poel*, *Hugenholtz*, *Zijker*, *Anemaet*, *Storm*, *Dullert*, *Strens*, *Westerhoff*, *v. d. Linden*, *Storm van 's Gravesande*, *Sloet*, *v. Eck*, *Heemskerk*, *v. Hoëvell* en *Hengst*.)

Daarna is het amendement van den heer *Dommer* (strekkende om den post voor tafelgeld uit te trekken voor memorie) verworpen met 46 tegen 17 st.

(Voor: de heeren *Zijker*, *Storm v. 's Gr.*, *v. Bosse*, *v. Eck*, *Jespers*, *Dommer*, *v. Hoëvell*, *Blout*, *v. Lennep*, *ten Cate*, *Thorbecke*, *v. Zuylen* en *de Berg*.)

Ten slotte is art. 1 (met het tafelgeld) aangenomen met 39 tegen 24 st.

Vervolgens is de 1ste afd. van het hoofdstuk mede aangenomen, en daarna de beraadslaging geopend over de 2de afd., kosten buitenlandsche zendingen en consulaten.

De heer *v. Zuylen* dringt aan op de vestiging van een' vijftenden vertegenwoordiger in Sardinië, alwaar thans het gezantschap met dat van Rome vereenigd is. Hem is voorgekomen, dat Nederland, uit den aard der zaak, niet alleen wegens den handel, maar ook om den staatsvorm, meer betrekking heeft op Sardinië, dan op Rome. De minister van buitenlandsche zaken antwoordt, dat de zaak vatbaar is voor verschillende beschouwing, maar dat hij nog geene noodzakelijkheid heeft gevonden om Z. M. deswege eene beslissing voor te dragen.

De verdere behandeling is bepaald op morgen.

Zitting van Dingsdag den 20sten November.

De beraadslagingen over hoofdstuk III worden voortgezet.

Art. 15, »Geheime uitgaven f 4000,» van de 3de afdeling, gaf aanleiding tot eene discussie, waarbij de heeren *van Hoëvell* en *van Eck* zich tegen die uitgaven verklaarden, omdat daarvan geene verantwoording aan de wetgevende magt geschiedde.

De heer *van Zuylen* ziet de noodzakelijkheid dier uitgaven niet in. Gedurende de 6 maanden, dat hij minister was, is voor geen enkelen cent over dien post beschikt.

De minister van buiten. zaken merkt op, dat zoo een minister de geheime uitgaven vooraf niet kan bekend maken, daaruit volgt dat hij ook de bevoegdheid moet hebben, daarvan later geene opgave te doen. Alleen de Koning wordt met die uitgaven bekend. Zij zijn noodig voor wetenswaardige bijzonderheden in het buitenland. Hij stemt toe, dat er 5 à 6 maanden kunnen verlopen, zonder dat voor geheime uitgaven iets wordt uitgegeven; dit is ook hem wel overgekomen; maar zijne ondervinding leert hem, dat die som over een geheel jaar

wel noodig is. Hij acht de toestemming dier som eene kwestie van vertrouwen in den minister.

Het artikel wordt hierop met 42 tegen 12 stemmen aangenomen en de overige artikelen dezer afdeeling zonder beraadslaging goedgekeurd; gelijk mede afdeeling 4 en 5. Het geheele hoofdstuk wordt daarna met 47 tegen 16 stemmen aangenomen.

(Tegen: de heeren *van der Veen*, *van Bosse*, *ter Bruggen*, *Hugenholtz*, *de Lom de Berg*, *Thorbecke*, *Jespers*, *van Eck*, *Anemaet*, *van Zuylen*, *van Nijvelt*, *Dullert*, *Storm*, *Hengst*, *Sloet* tot *Oldhuis*, *van der Linden*, *Strens* en *van Hoëvell*.)

Daarop worden de algemeene beraadslagingen aangevangen over hoofdstuk IV (Justitie).

De heer *van Rhee* van *Oudshoorn* brengt een woord in het midden naar aanleiding van het traktement van den secretaris-generaal, in verband met het koninklijk prerogatief. Hij erkent vervolgens, dat de minister zooveel mogelijk in de onevenredigheden der vaste toelagen te gemoet komt, zoodra er wezenlijk noodzakelijke uitgaven zijn; doet hulde aan de maatregelen, door den minister genomen omtrent de algemeene of rijkspolitie, doch keurt het minder doelmatig, dat aan de procureurs-generaal de betrekking van tijdelijke directeur van politie wordt opgedragen.

De heer *Zijker* slaat, bij het motievereen zijner stem, even als bij de algemeene beraadslagingen, een' blik op den inwendigen politieken toestand, in verband tot de verhouding der onderscheidene partijen en fractiën. Hij wijst er op, hoe vóór de bijeenkomst der Kamer spanning en verschil van meening overal merkbaar was; hoe men het gemunt had op den val van één' of meer ministers, en hoe het zich liet aanzien, dat die strijd op leven en dood zou worden gevoerd door zoogenaamde vrienden van het Ministerie. Hij voor zich heeft reeds bij de algemeene beraadslagingen over deze begroting gewezen op het gevaar van ministeriële veranderingen op dezen oogenblik, in verband tot de bedoelingen van hen, die zoo gaarne te rug zouden willen tot het politieke regeringsstelsel van vóór 1848.

Intusschen heeft dit Ministerie groote en merkwaardige stappen gedaan om veeleer de constitutionele partij te naderen en te ontmoeten. Hij wijst op de afschaffing van den accijns op het gemaal en hij heeft buitendien goede verwachtingen, dat het Ministerie den eenmaal ingeslagen weg niet zal verlaten, maar veeleer toonen, daarop voort te gaan door onthefing der nijverheid, waartoe hij in de eerste plaats de afschaffing van den accijns op de brandstoffen, des noods met een equivalent, aanbeveelt. Wat dit hoofdstuk zelf betreft, ofschoon sommige posten zijne goedkeuring niet kunnen verwerven, zoo is hij echter toch in het algemeen voor deze begroting gestemd.

Nadat nog de heeren *Mackay* en *van Lynden* een paar opmerkingen hebben gemaakt, worden deze door den minister van justitie achtereenvolgens beantwoord.

De algemeene beraadslagingen gesloten zijnde, wordt art. 1 zonder discussie aangenomen.

Bij art. 2 (traktementen der ambtenaren) komt de heer *van Eck* terug op het traktement van den secretaris-generaal. Spr. vindt geen strijd in de grondwet tusschen het koninklijk prerogatief en het regt der Kamer, nopens de regeling der bezoldiging. Hij stelt als amendement voor, om deze afdeeling met f 1000 te vermindern.

De minister van justitie merkt op, dat hij alleen voordraagt om de gezamenlijke posten dezer afdeeling op f 45,000 goed te keuren. Hetzij de Kamer nu deze som toesta of niet, nooit zal hij er toe komen om het besluit des Konings, waarbij het traktement van den secretaris-generaal op f 5000 is bepaald, te doen intrekken; hij zou het ontbrekende dan nog liever uit zijn' eigen zak bijleggen.

Het amendement wordt hierop verworpen met 42 tegen 21 stemmen. (Voor: de heeren *van der Veen*, *van Bosse*, *Hugenholtz*, *de Lom de Berg*, *de Poorter*, *Reinders*, *Thorbecke*, *van Eck*, *Blayot ten Cate*, *Anemaet*, *Zijker*, *van Zuylen*, *van Nijvelt*, *Dullert*, *Storm*, *Hengst*, *Sloet* tot *Oldhuis*, *Westerhoff*, *van der Linden*, *Strens*, *van Hoëvell* en *Delprat*.)

Art. 2 wordt daarna aangenomen.

De zitting wordt vervolgens tot morgen gescheiden.

's GRAVENHAGE, 21 November.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft heden hoofdstuk IV der staatsbegroting (Justitie) aangenomen met 54 tegen 8 stemmen.

— Uit een' brief van den 1sten dezer van een jong schepeling aan boord van het koopvaardij-schip *Voorwaarts*, kapit. *Bus*, bestemd naar Akyab op de kust van Aracan, in de golf van Bengalen, ontleenen wij het volgende bericht van eene schipbreuk. „Zeilende in de Spaansche zee, ontwaardden wij eene boot met 4 schipbreukelingen, die we inwachten en opnamen. Het bleek de manschap te zijn van den Engelschen schoener *Diamond*: de kapitein, de stuurman, een matroos en een kok, bevracht met steenkolen en lek geworden. De pomp was door het steenkolengruis onklaar geraakt, zoodat het schip begon te zinken en zij zich met de zwakke boot moesten redden; doch nadat ze hunne beste goederen, een lessenaar met papieren en kompas aan boord hadden, moesten zij onder het innemen van leefftoet en water, ijlings het schip verlaten, en kregen 's nachts eene stortzee, die hen noodzaakte om alles over boord te werpen. Zoo zwierven ze vier akelige dagen en nachten zonder eten of drinken rond. Een Engelsch schip dat hen zag, wachtte hen eene poos in, doch daar zij bijkans niet voort konden, zette het koers en liet hen medoogenloos aan hun lot over, tot wij ze opnamen. De kok was al bezweken; zij hadden 't lijk bewaard om in den uitersten nood tot voedsel te strekken. Vergeefs werd beproefd of er nog leven in was; den volgende dag werd het lijk naar scheepsgebruik over boord gezet. De anderen verklaarden dat ze 't geen halven dag meer zouden hebben uitgehouden; nu kwamen zij door zorgvuldige verpleging van lieverde bij.”

AMSTERDAM, 21 November.

Men berigt ons uit Parijs, dat den 19den dezer een begin gemaakt zou worden met het inpakken der uit Nederland ingezondene schilderijen, welke zich op de algemeene tentoonstelling hebben bevonden, ten einde van Havre en Rotterdam aan de kunstenaars teruggezonden te worden. Tevens meldt men ons van daar, dat de schilderijen van Nederlandsche meesters, op de tentoonstelling aan particulieren verkocht, zijn die van de heeren *Kiers* (3 stuks), *Vermeer*, *Kluyver*, *ten Kate*, *Bing* en *Rosierse*. De medailles, aan de kunstenaars toegekend, zouden Dingsdag eerst verkrijgbaar zijn, omdat de daarbij te voegen brevetten niet vroeger konden worden in gereedheid gebragt.

(H.B.)

's HERTOGENBOSCH, 21 November.

Gisteren werden voor de arrondissemens-regtbank alhier behandeld de bekende 14 zaken van 14 broodbakkers uit Tilburg, die van hunne veroordeeling door het kantongerecht te Tilburg, wegens het bakken van brood dat niet de vereischte voedende zelfstandigheden in zich bevatte, waren gekomen in hooger beroep, en waarover wij onlangs schreven.

De drie in eersten aanleg gehoorde scheikundigen zijn andermaal gehoord geworden. Zij verklaarden, dat elk brood meer dan 8 wigtjes zemelen inhield, en mitdien niet de vereischte voedende zelfstandigheden bevatte.

De beschuldigten beweerden, dat zij het onderwerpelijke brood zonder buitengewone vermenging met zemelen zoodanig gebakken hadden, als hun de granen van den molen waren geleverd geworden.

Het openbaar ministerie was van oordeel dat de zaak tot meerdere klaarheid kon worden gebragt, en concludeerde tot een uitstel der behandeling dezer zaak voor een' onbepaalden tijd. Hiertoef werd door de regtbank besloten.

UTRECHT, 20 November.

Heden vervoegde zich bij den heer *mr. A. van Goudoever*, emeritus-hoogleraar alhier, eene commissie, bestaande uit de heeren *H. W. Bosch*, *W. Julius* en *E. van Lier*, kandidaten in de letteren, door welke aan hem, namens eenigen zijner leerlingen, studenten aan deze hogeschool, als blijk van hoogachting en dankbaarheid, eene fraai met zilver versierde kristallen vaas, benevens een keurig album, bevattende de namen der deelnemers, werden aangeboden, en door den hoogleraar met het meeste welgevallen werden aangenomen. Zigtbaar getroffen door dit, even vleijend als welwillend bewijs van erkentelijkheid, ontving de hoogleraar de commissie, door welke, bij monde van den heer *E. van Lier*, eene gepaste toespraak werd gerigt, die dezelve op de minzaamste wijze beantwoordde.

ARNHEM, 20 November.

De zaak van de heeren *Lion* en *Noman*, die heden voor het provinciaal gerechtshof van Gelderland moest behandeld worden, is onbepaald uitgesteld, daar de heer *Noman* door ernstige ziekte verhinderd was te verschijnen en de als getuigen gedagvaarde leden der Tweede Kamer, *Rochussen* en *van Hoëvell*,

ten gevolge van de beraadslagingen over de begroting, bezwaarlijk 's Hage konden verlaten.

GRONINGEN, 22 November.

In den haast, waarmede de afloop van de laatste zitting der November-vergadering van de Provinciale Staten moest worden medegedeeld, is achterwege gebleven de vermelding, dat het adres aan Z. M. den Koning, tot opheffing van Groningen als vesting van Nederland, met eenparige stemmen is aangenomen.

— In de algemeene vergadering door het provinciaal geregtshof alhier gisteren gehouden, is opgemaakt eene lijst van zes kandidaten ter vervulling der vacature, ten gevolge het overlijden van den heer *mr. H. A. SPANDAW*, in leven raadsheer in gemeld hof, ontstaan, — en zijn op die aanbevelingslijst geplaatst: 1) *mr. JACOB WOLDRINGH*, lid der regtbank te Groningen; 2) *mr. E. T. DE JONGH*, griffier bij gemeld hof; 3) *mr. G. DIEPHUIS*, lid der regtbank te Winschoten; 4) *mr. L. J. Vos*, idem te Appingedam; 5) *mr. J. E. PAEHLIG*, advocaat, en 6) *mr. L. BOTHEMIUS LOHMAN*, procureur te Groningen.

— Bij besluit van den 17den dezer, heeft Z. M., het bij H.D. besluit van den 5den Dec. 1851 (*St. Bl.* no. 149) ingesteld eereteken tot belooning van eervolle langdurige werkelijke dienst bij de schutterijen, o. a. toegekend aan: *mr. J. W. F. DE FREMERY*, *H. DOORNBOSCH*, kapiteins; *A. P. DE CORNILLON*, kapelmeeester; *T. J. WINTER* en *G. BLANK*, muzikanten, — allen bij de dienstdoende schutterij alhier.

— Van den 16den tot heden den 22sten November is bij de plaatselijke geneeskundige commissie alhier slechts 1 cholera-lidder aangegeven. In dat tijdsverloop zijn overleden 4, blijvende alsnog in behandeling 3 personen. De cholera mag alzoo thans zoo goed als geweken beschouwd worden. Wij hopen dat deze opgave de laatste moge zijn en dat wij de volgende week het geheele verdwijnen der ziekte mogen melden.

Opmerkelijk is het, dat de ziekte in deze maand weer boosaardiger schijnt geweest te zijn, daar van de 14 laatst door haar aangetast nog maar 1 in leven is.

In het geheel zijn thans door de cholera aangetast geworden 249 personen. Van deze overleden 145, herstelden 101 en bleven, zoo als gezegd, nog 3 in behandeling.

— Men deelt ons mede, dat bij ministeriële resolutie, na een voldoende examen te hebben afgelegd, benoemd zijn tot aspirant-landmeters bij het kadaster, voor het kantoor Groningen, de heer *E. BARENBOEK*, en voor het kantoor Winschoten de heer *E. GROENEVELD MEIJER*.

— Bij arrest van het provinciaal geregtshof alhier van gisteren, is *GRIETJE VAN DIJK* schuldig verklaard aan kindermoord voor de eerste maal door de ongehuwde moeder gepleegd, en te dier zake veroordeeld tot tuchthuisstraf voor den tijd van vijf achtereenvolgende jaren en in de kosten. Men verneemt dat de beschuldigde, voor wie als verdediger was opgetreden *mr. J. GANDERHELDEN*, zich tegen dit arrest in cassatie zal voorzien.

Voorts is door hetzelfde hof *CHRISTIAAN LEEUWERDEN*, laatst kolonist te *Ommerschans*, schuldig verklaard aan eenvoudigen diefstal van een' blaasbalg, en diensvolgens veroordeeld tot correctionele gevangenisstraf voor één jaar en in de kosten.

— Wij vernemen tot ons genoegen, de *Naturforschende Gesellschaft* te Emden de verdiensten van een' onzer gewestgenooten heeft weten op prijs te stellen, door namelijk den heer *G. A. VENEMA*, burgemeester van Winschoten, tot zijn corresponderend eere lid te benoemen.

— Aan de hogeschool te Utrecht zijn sedert den *Dies Natalis*, op den 26sten Maart, ingeschreven 105 studenten, ven welke 20 tot de zoodanigen behooren, die tot het afleggen van het examen hebben moeten ingeschreven worden of die wegens verzuimde recensie op nieuw zijn ingeschreven.

— Door tusschenkomst van Z. M. consul-generaal te Parijs is mededeeling ontvangen van de scheepvaartbeweging tusschen Nederland en Frankrijk, gedurende de eerste helft van het loopende jaar, waaruit blijkt, dat in de verschillende havens van Frankrijk in 't geheel 80 schepen zijn binnengelopen, die voor zoover ze uit Ned. havens kwamen, voornamelijk bevracht waren met kaas, jenever en bruinsteen. Van de naar Nederland terugkeerende schepen vertrokken verreweg de meesten met ballast, eenigen met wijn.

Als een staaltje van onze soms treurige rechtspleging strekke het volgende: In Julij dezes jaars werd een inwoner van Elspeet in hechtenis genomen wegens het weerloos maken en verduisteren van goederen, — zijne eigendommen — die door de ambtenaren der belasting in beslag genomen en verzegeld waren en waarover de eigenaar zelf als geregtelijke bewaarder was aangesteld. Door de regtbank werd hij vrijgesproken bij vonnis van den 3den September; maar het openbaar ministerie kwam in appel; de Elspeetenaar bleef dus in hechtenis. Het provinciaal hof van Gelderland bevestigde het eerst geslagen vonnis; maar thans heeft de procureur-generaal zich voorzien in cassatie, en de beklagde zal dus weder in hechtenis blijven en hoogst waarschijnlijk zal het nog een zestal weken duren eer op dat beroep in cassatie eene beslissing wordt genomen. Wanneer men nu nagaat dat de beklagde, indien hij door den eersten regter veroordeeld was, drie maanden gevangenisstraf zou hebben moeten ondergaan, en dat hij dus den 3den December in vrijheid zou zijn gesteld, terwijl thans nog op dien datum eene beslissing in zijne zaak zal moeten worden genomen, dan mag men vragen of het belang van den beklagde maar niet beter zou geweest zijn, dat hij veroordeeld in plaats van vrijgesproken was?

Om te bewijzen hoe welvarend de stad New-York is, geeft de *New-York Herald* de ontvangst op, die op één' avond aldaar, in de bureaux der verschillende schouwburgen is ontvangen: De groote schouwburg (bij het optreden van

Rachel	4500 dollars.
De schouwburg van Broadway	1050 »
» » Nible	700 »
Muziek-akademie	600 »
De schouwburg van Wallach	450 »
» » Barton	450 »
» » Bowing	400 »
Wood-Minstrels	300 »
Buckley's Minstrels	250 »
Malaliste	200 »
Akademie-zaal	140 »
Apollo-Boom	160 »
Empire-Halle	100 »

Totaal 9300 doll. (f 23.250).

AANBESTEDING.

GRONINGEN, 22 Nov. Heden werd de aanbesteding gehouden van de benodigdheden over 1856 voor de gevangenis te Groningen: Roggenbrood p. Ned. 12¹/₂ ct., grof tarwenbrood p. N. 20 ct., fijn wittebrood p. N. 38¹/₂ ct., *R. v. Driessen*; — aardappelen p. 60 N. 12¹/₂ ct., *E. A. Bolhuis*; — rundvleesch p. N. 45 ct., *kalb-vleesch*, p. N. 45 ct., *rundvet*, p. N. 75 ct., *gebr. Schaap*; — boter, p. N. 1¹/₂ ct., *H. S. Bosch*; — zoete melk p. kan 05¹/₂ ct., *karnemelk* p. kan 02 ct., *J. Rutgers*; — gort, p. N. 15¹/₂ ct., *J. Rutgers*; — rijst, p. N. 24 ct., *H. S. Bosch*; — groene erwten p. N. 15¹/₂ ct., gele dito p. N. 16¹/₂ ct., *Groenten* p. N. 5¹/₂ ct., *J. Rutgers*; zout, p. N. 04 ct., *peper*, p. N. 70 ct., *T. Hoekema*; — azijn, p. kan 09 ct., *koffijbonen* p. N. 84 ct., *cichorei*, p. N. pd. 18 ct., *H. S. Bosch*; — raapolie p. kan 60¹/₂ ct., *patent-olie* p. kan 10,40, *J. Rutgers*; — baggerturf p. ton 75 ct., *greennankurf* p. ton 49¹/₂ ct., *K. J. Niesen*; — heiden bezems p. bos 74 ct., heiden boenders p. bos 64 ct., *J. Rutgers*; — zand p. mudde 45 ct., *K. J. Niesen*.

KERKNIEUWS.

GRUFSKERK, 21 November. Is het, helaas! maar al te veel het geval dat ondank 's werelds loon is, gewis moet dan ieder feit, dat eene bijdrage tot het tegendeel behelst, aan alle welkenkende welkom zijn! En 't is ons een wezenlijk genoegen eene zoodanige daad te kunnen vernemen. Hoogst aangenaam werd onze algemeene beminde leeraar ds. *B. Drijber* heden middag verrast door de heeren *R. W. v. Holdinga*, *A. A. de Boer* en *J. K. de Waard*, landbouwers op het Ruizegand en de Waard, aangezien deze heeren aan z.w.e.w. een zilveren tabakskomfort ten geschenke aanboden, als een bewijs van hulde en erkentenis voor de menigvuldige moeite, die z.w.e.w. zich getroost om des Zondags-avonds gedurende de wintermaanden in de school te Kommerzijl, om de veertien dagen de Godsdiens-oeffeningen aldaar te leiden. Allen die van nabij met den ijverigen ds. *Drijber* bekend zijn, verheugen zich gewis over dit bewijs van achting, hem door bovengenoemde heeren bewezen, want de immer werkzame man verdient werkelijk schielijk eene onderscheiding! Niet alleen toch het getrouw waarnemen van de openbare Godsdiens-oeffeningen, het veelvuldig bezoeken der armen en zieken, het beschikbaar stellen van al zijn tijd voor catechisatiën, maar ook zijne bereidvaardigheid om in voorkomende gevallen op te treden en te spreken over het ware, goede en schoone, siedaar enkele punten die den onbevooroordeelden opmerker met liefde voor den waardigen predikant vervult! Wij voegen hierbij nog dat hij op nieuw met een belangrijk werk voor zijne gemeente begonnen is, n.l. om in de Zondagavond-dienst op eene hem eigene populaire wijze de kerkelijke geschiedenis te behandelen! God gebiedte zijnen zegen over dit werk en late het gedijen tot een waarachtig nut zijner gemeente.

LEAH ANN GONZALES Pineda, J. - 100

Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is op heden uitgegeven en verzonden: de

ALMANAK VOOR HOLLANDSCHE BLIJGEESTIGEN, voor 1856.

Met Platen. Prijs 60 Centen.
De 5 vroegere Jaarg. (1842-1846) worden afgeleverd, in plaats van f 3, voor..... f 1,25.
Idem de 8 volgende Jaarg. (1847-1854, nieuwe Serie), in plaats van f 4,80, voor..... f 2,40.
Zoo lang de geringe voorraad strekt.

Ieder, die iets te VORDEREN heeft van — of VERSCHULDIGD is aan wijlen den Heer **LOUIS CAREL HENDRIK REVIKT VAN NAERSEN**, in leven Gezagsvoerder van het Schip *Gerardina Johanna*, overleden te Groningen, wiens Nalatenschap onder voorregt van Boedelbeschrijving wordt aanvaard, wordt verzocht, daarvan, vóór of uiterlijk op den **30sten November 1855**, opgave te doen ten KANTORE van den ondergeteekende.

GRONINGEN, 19 November 1855.
Mr. W. DE SITTER, Advokaat.

PUBLIEKE VERKOOPING.

Op MAANDAG den 3den December 1855, des voormiddags te 10 uur, zullen, vóór en op de Bovenwoning, bewoond geweest door den Koffijhuishouder H. HARMS, Noordzijde aan de Vischmarkt te Groningen, publiek worden verkocht:

Eenige **MEUBELSTUKKEN** bestaande in: fraaie SPEELKLOK, MAHONIEHOUTEN KABINET, STAANDE KASTKLOK, STOELN, TAFELS, KAGCHELS, twee BIJARTEN, PORSELEIN, GLAS, TIN, KOPER-, BLIK- en AARDEWERK, BEDDEGOED, LINNEN en LIFSTOEBOHOOREN, GOUD en ZILVER, ENZ.

Te bezien Zaterdag bevorens, van 10-12 en 2-4 uur.
Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z., Notaris.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te Groningen, zullen, op WOENSDAG den 5den December 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein J. H. EKKHOFF, aan de Grootte Markt te Groningen, publiek worden verkocht:

I. Eene nette BEHUIZING, met OPEN PLAATSJE er achter, get. M 48, staande en gelegen Westzijde in de Nieuwe Boteringestraat te Groningen, wordende door P. R. FIJNJE in eigendom bewoond.

II. Eene WOONKAMER, get. M 46, staande en gelegen Noordzijde in de Kleine Leliënstraat te Groningen, mede toebehoorende aan P. R. FIJNJE.

Om te aanvaarden op den 1sten Mei 1856. Te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2-4 uur.

Mr. E. VAN EERDE, Notaris te Groningen, gedenkt, op VRIJDAG den 7den December 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mej. de Wedw. BONTEKOE, in DE UNIE, aan de Grootte Markt te Groningen, publiek te verkoopen:

I. Eene nette BEHUIZING, met SCHUUR, get. D 22 en 70 V., HEEMSTEDEN en TUIN, RUSTLUST genoemd, staande en gelegen aan den Trekweg bij de Waterhuizen, onder Westerbroek, Gemeente Hoogezand, op vrij eigen grond, benevens een stuk GROENLAND, groot 64 R. en 80 E., met een TUIN, mede aldaar gelegen.

II. 10 B., 61 R. en 50 E. VEENLAND, het HOOG BLOUWE en het KANAAL genoemd.

III. Een stuk VEENLAND en een Kampje BOUWLAND, te zamen groot 18 B., 30 R. en 80 E., benevens de VAARTWIJK; — alles gelegen onder Westerbroek.

Alles in eigendom toebehoorende aan Mej. G. J. SWARTWOLD.

De Behuizing te aanvaarden op den 12den Mei 1856, en te bezien op den 4den, 5den en 6den December, des voormiddags van 10-12 en des namiddags van 2-4 uur, op KAARTJES, ten Kantore van den Notaris te bekomen, en de Veenderijen te aanvaarden dadelijk na den finalen Toeslag.

Mr. E. VAN EERDE, Notaris.

In den loop van dezen Winter zal o. a. publiek worden te koop gepresenteerd:

I. De EIGENDOM eener BOERENPLAATS, groot 28 Bunders, 52 Roeden en 80 Ellen LAND, te Oostwold, bij P. W. DE BOER en Vrouw onder vaste en althoudende beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche huur van f 250.

II. ADIDEM, groot 45½ Bunders, te Leegkerk, bij de Weduwe J. J. IWEMA onder beklemming in gebruik, 's jaars voor f 180.—

III. ADIDEM, groot pl. m. 26 Bunders, te Oldehoeve, bij E. B. WIERSSEMA en Vrouw, 's jaars voor f 180.—

Mr. W. LAMAN TRIP, Notaris.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN Manufacturen.

WOENSDAG den 28sten November 1855, des morgens te 10 uur, en volgende dagen, zal, ten verzoeken van — en voor de Behuizing bewoond door den Heer A. J. LEVIE, in de Oude Ebbingestraat te Groningen, publiek worden verkocht:

Eene aanzienlijke partij MANUFACTUREN, bestaande in 2- a 3000 stuks TRICOTS of GEBREIDE GOEDEREN, PARAMATTA, ORLEANS, ENZ.; voorts eene groote partij LAPPEN, Klossen GAREN en hetgeen meer te bezien zal zijn MAANDAG bevorens, des voormiddags van 10-1 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

NAJAARS-HOUTVEILING te Appingedam,

ONDER WERKELIJKE HOUTKOOPERS, op ZATURDAG den 24sten November 1855, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van de Wedw. W. K. BOS, van pl. m. 2000 MAATS- en OVERMAATS VUREN BALKEN, aangevoerd uit de Havens Laurvig en Frederikstad; alsmede eene groote partij STETT. GR. BALKEN; voorts JUFFERS, ELLENS, KOLDERS, EIKEN STOLPEN, ENZ.

NB. Eene nieuw aangevoerde Lading FREDE-RIKSTADSKE BALKEN zal VOETSTOOTS worden verkocht.

Mr. S. REIJNDERS, Notaris.

Veenverkoop te APPELSCHA.

Heeren COMPAGNONS der OPSTERLANDSCHE en OOSTSTELLINGWERVER VAARTEN en VEENEN, ENZ., zijn voornemens, op DINGSDAG den 27sten November provisioneel, en den 4den December 1855 final, telkens des morgens precies te elf uur, ten Huize van L. BOUMA, te Beeststerzwaaag, te verkoopen:

Elf Perceelen HOOGVEEN, gelegen te Appelscha, waarvan de Verkoopboekjes acht dagen bevorens, ten KANTORE van de Notarissen TADEMA te Oosterveld, en ATTEMA te Oldeboer, zijn te bekomen.

Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN, Notaris te Ezing, zal, ten verzoeken van den Heer J. A. ENUMA, te Aduardersyl, op WOENSDAG den 28sten November 1855, des voormiddags te tien uur, publiek verkoopen:

I. Eene royale BEHUIZING, met VRIESCHE SCHUUR, zijnde een (wegens de veelvuldige Scheepvaart) zeer neringrijke Kruidenierswinkel en Broodbakkerij, met derzelver ERF en TUIN, groot 22 R. en 60 E., doende tot vaste huur f 10.—

II. Het REGT DER VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 5 Bunders, 35 Roeden en 90 Ellen LAND, gelegen te Aduardersyl, jaarlijks op Midwinter tot vaste huur doende f 60.—

III. Het REGT DER VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 5 Bunders, 17 Roeden en 10 Ellen LAND, gelegen te Aduardersyl, op Midwinter tot vaste huur doende f 55.—

IV. Het REGT DER VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 3 Bunders, 98 Roeden en 80 Ellen LAND, gelegen te Aduardersyl, op Midwinter tot vaste huur doende f 45.—

V. Het REGT DER VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 1 Bunders, 40 Roeden en 50 Ellen LAND, gelegen onder Feerwerd, DE MEE-DEN genaamd, welke, op Midwinter te verschijnen, tot vaste huur zal doen f 15.—

VI. Den EIGENDOM van het vorige perceel.

VII. Het REGT DER VASTE BEKLEMMING van een TUIN, groot 3 Roeden en 34 Ellen, gelegen te Aduardersyl, zullende jaarlijks tot vaste huur doen f 3.—

VIII. Den EIGENDOM van het vorige perceel.

IX. Het REGT DER VASTE BEKLEMMING van een TUIN, bij de Behuizing gelegen, groot 8 Roeden en 80 Ellen, zullende tot vaste huur doen f 5.—

X. Den EIGENDOM van het vorige perceel.

XI. Het REGT DER VASTE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van een Kampje LAND, groot 24 Roeden en 80 Ellen LAND, gelegen te Aduardersyl, welke tot huur doen zal f 6.—

XII. Den EIGENDOM van het vorige perceel.

XIII. Het REGT der VASTE BEKLEMMING van 50 Roeden en 10 Ellen LAND, DE LANGE AKKERS genaamd, gelegen te Aduardersyl, op Midwinter tot vaste huur doende f 5.—

XIV. Den EIGENDOM van 20 Roeden en 80 Ellen LAND, gelegen te Aduardersyl, welke, op Midwinter verschijnende, tot vaste huur doen zal f 3.—

XV. Den EIGENDOM van 56 Roeden en 40 Ellen LAND, mede te Aduardersyl gelegen, welke, op Midwinter verschijnende, tot vaste huur doen zal f 6.—

Alles toebehoorende aan J. A. ENUMA, bij wien nadere informatie te bekomen zijn, alsmede ten Kantore van Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN.

Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN, Notaris te Ezing, zal, ten verzoeken van J. A. MULDER, te Oldehoeve, op MAANDAG den 3den December 1855, des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Kastelein F. J. FOLKERTS, te Oldehoeve, publiek verkoopen: Eene nieuws doortimmerde BEHUIZING, zijnde eene Boekwettmalerij, met ERF en TUIN, doende jaarlijks tot grondpacht f 8.—; alles staande en gelegen aan het Kanaal te Oldehoeve. Dadelijk te aanvaarden.

Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN, Notaris.

Op nader te bepalen tijd en plaats, zal, in de maand JANUARIJ e.k., publiek worden verkocht: Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, met het REGT DER VASTE, ALTHOUDERENDE, IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van 10 B., 37 R. en 90 Ellen GROENLAND, gelegen onder Ezing, doende op Midw. tot vaste huur f 75.—, toebehoorende aan R. R. RIEKELS en Kinderen.

Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN, Notaris.

Op WOENSDAG den 28sten November 1855, 's morgens te 10 uur, te Peize, bij de Pastorijs,

PUBLIEKE VERKOOP

van pl. m. 250 stuks extra zware EIKEN BOOMEN, op Stam staande aan de Laan der Pastorijs te Peize en daartoe behoorende.

Notaris: Mr. C. E. KNIPHORST.

Ten overstaan van Mr. A. HOMAN, Notaris te Vries, is ALBERTUS ODDING, te Paterswold, voornemens, op WOENSDAG den 28sten November 1855, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van den Kastelein R. G. HOMAN, te Vries, onder meer andere vaste Goederen, publiek te doen verkoopen: 1. WAARWAARDEEL in de nog onverdeelde Markte van IJde, Gemeente Vries.

VRIES, 19 November 1855.

A. HOMAN.

Mr. MENZO DE MUINCK, Notaris te Gripskerk, gedenkt, ten verzoeken van de Kinderen en Erfgenamen van wijlen JULIUS DE BOER en Vrouw, te Ezing, op DONDERDAG den 29sten November 1855, des avonds te 5 uur, in het GEMEENTEHUIS te Ezing, publiek te verkoopen:

I. Eene BEHUIZING, no. 61, met derzelver ERF, HOF en TUIN, staande en gelegen aan de Straat en het Kerkhof te Ezing, jaarlijksche grondpacht f 7.—

II. Het REGT der BEKLEMMING van 4 Bunders, 32 Roeden en 60 Ellen best GROENLAND, gelegen te Ezing, jaarlijksche huur f 11.—

Mr. D. ROESSINGH, Notaris te Grootegast, gedenkt, op WOENSDAG den 5den December 1855, des avonds te 6 uur, ten Huize van den Kastelein W. B. HAZENBERG, te Grootegast, ten verzoeken van zijnen PRINCIPAAL, op schade van bate van A. DONKERBROEK en S. P. VEENSTRA, Ehelieden te Doezum, publiek te verkoopen:

Eene BEHUIZING met daarbij behoorenden GROUND, staande en gelegen te Doezum, bekend sectie H, nos. 499, 500 en 501, groot 26 Roeden, 18 Ellen.

Mr. D. ROESSINGH, Notaris.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te Groningen; medegedeeld van wege het Genootschap: Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.

November 1855.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDSTOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
11	768,26	768,72	769,43	6,1	8,2	6,7	max.	max.	max.	Z.	O.	O.N.O.	mistig.	mistig.	mistig.
12	768,93	767,70	767,42	3,9	6,2	6,1	0,95	0,90	0,92	O.t.N.	N.O.t.O.	O.t.N.	betr.	betr.	betr.
13	765,85	764,17	762,94	1,8	2,0	2,0	0,93	0,88	0,92	O.N.O.	"	N.O.t.O.	"	"	"
14	761,26	761,26	761,94	0,9	2,7	2,1	0,91	0,89	0,95	"	O.Z.O.	O.t.Z.	"	"	"
15	764,10	764,47	765,71	2,0	4,5	3,6	0,87	0,85	0,91	Z.t.W.	Z.t.W.	Z.t.W.	"	"	"
16	768,45	769,13	769,83	3,3	6,5	3,0	0,89	0,75	0,87	"	"	O.	"	bewolkt.	helder.
17	769,69	768,61	769,17	4,6	5,8	6,1	0,98	max.	max.	N.O.	N.N.O.	O.N.O.	betr. mistig.	betr. mistig.	betr. mistig.

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BEKENDBAARING.

De Weduwe van wijlen den Schepschepitein J. H. RABE, te Winschoten, is voornemens, in den aanstaanden Winter, tijd en plaats nader te bepalen, publiek te verkoopen:

Eene BEHUIZING, waar onderseide VERTREKKEN en GERUFLIJKHEDEN, met daarbij behoorenden TUIN, staande en gelegen nabij den Pelmolten aan het Hoofddepot te Winschoten B. HAITZEMA VIETOR, Notaris.

Na bekomen regterlijke autorisatie, zal, in het laatst van DECEMBER 1855, publiek worden verkocht: Eene BOEREN BEHUIZING, met de VASTE EN ALTHOUDERENDE BEKLEMMING van ongeveer 47 B. LAND, doende tot huur f 220.—, staande en gelegen te Wagenborgen, in gebruik bij de Erven van J. A. ZOMERMAN.

Mr. W. A. OFFERHAUS, Nota.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene aanzienlijke, voor weinige jaren nieuw getimmerde BEHUIZING, voorzien van onderscheidene VERTREKKEN en GERUFLIJKHEDEN, met BEKLEMD ERF en TUIN, doende jaarlijks tot vaste huur f 3,75, staande en gelegen te Midwolda, geschikt tot verschillende Bedrijven, bijzonder voor een' Restaurant, thans door de Weduwe MENTHO AISSSES in eigendom bewoond en gebruikt. Te bevragen te Schoemda, bij den Deurwaarder en Kandidaat Notaris H. J. VAN DIJK.

Te Koop:

Eene neringdoende BEHUIZING in de Nieuwe Ebbingestraat. Te bevragen aan het KANTOOR dezer COURANT.

Uit de Hand te Koop:

Eene wél ter nering staande BEHUIZING, tot vele AFFAIRES geschikt, in de Oude Boteringestraat. Te bevragen bij de Wedw. B. E. VAN SLOGTEREN.

BESTE Kagchelkool,

wederom te bekomen bij J. J. SCHEEPERS, IJzerkooper, hoek Oude Ebbingestraat en Boog.

Voor St.-Nicolaas,

alle soorten van KINDER-SPEELGOED van nu aan in eene Kamer uitgesteld. Is ruim voorzien van vele soorten van GALANTERIËN, GLAZEN-, KRISTALLEN-, MAHONIEHOUTEN- en FIJN VERLAKTE GOEDEREN, ROTTINGS, PARAPLUIES, PENDULES, VAZEN, SCHILDPAD, IVOOR, LAMPEN, GOM-ELAST. OVERSCHOENEN, TURFMANDJES, beste VILTSCHOENEN, ENZ.; verzoekt gunst en rekommandatie. J. KAMPEN, Oude Ebbingestraat, no. 100.

Gaslampen.

Ondergeteekende is door de ontvanger eener aanzienlijke partij fraai en solide bewerkte GASLAMPEN in staat gesteld, dezelve 20 pCt. lager dan tot dusverre te kunnen leveren.

GRONINGEN, 22 November 1855.

W. C. TER VEHN.

J. Buttinger

heeft op nieuw ontvangen: eene fraaie sortering GAS-ORNAMENTEN uit de voornaamste Fabrieken. Rekommandeert zich vriendelijk en belooft eene billijke behandeling.

Door een in het ASSURANTIEVAK geoefend PERSOON, met uitgebreide Relatiën, wordt de gelegenheid aangeboden voor een PARTIKULIER ASSURADEUR of ASSURANTIE-MAATSCHAPPIJ, zich ter Amsterdamsche Beurse te doen vertegenwoordigen. Ook met hen, die zich als partikulier ASSURADEUR nog wenschen te vestigen, waartoe door deze gelegenheid de beste vooruitzichten voor de hand liggen, is men genegen in onderhandeling te treden.

Adres, franko lett. N. M., bij den Boekhandelaar A. HOOGEBOOM, te Amsterdam.

DU BARRY'S REVALENTA

heeft mijne Echtgenoot van eene Maagkwaal genezen, waaraan zij jammerlijk en sedert langen tijd sukkelde. Zij kon niets verteren, braakte alles weer uit wat zij tot zich nam, werd onophoudelijk door maagpijnen gekweld, en was daardoor zoo verzwakt, dat zij zich meermalen daags te bed moest begeven. Eene maand lang heeft zij haar ontbijt met Revalenta gedaan, en is daardoor volkomen genezen en thans zeer welvarende.

CACHAN, Gemeente Arcueil, CAILLET.

Dept. Seine, Nov. 1855.

Alle maagziekten worden op de eenvoudigste en minst kostbare wijze door Du Barry's Revalenta genezen. Het is een gezond, voedzaam en versterkend meel en kan alle andere spijzen vervangen. Men bereidt het op verschillende wijzen en gebruikt het voor ontbijt, tusschenurtje, middagmaal en avondeten. Een maaltijd daarvan kan 10 à 12 Cents kosten.

Amsterdam, VERKOOPHUIS: Appingedam, S. RITSEMA; Assen, H. P. A. v. GORCUM; Delfzijl, A. W. C. KEIJZER; Groningen, C. RIKKERS en M. GAASBEEK; Hoogezand, F. M. DIKEMA; Meppel, A. JEULEN en Co.; Nieuwolda, R. P. v. CALCAR; Noordbroek, W. B. T. DINGA; Pekela, J. T. FELDBRUGGE en FELDBRUGGE en Co.; Slochteren, H. B. HOOGHOUT; Stads-Kanaal, H. KREKEL; Steenwijk, K. TIMMERMAN; Uithuizen, J. SCHUURMAN NIEVEEN; Veendam, S. SAVENIJE; Winschoten, G. WASMAN, en in de bekende Dépôts in de andere Steden.